

Aktualizacja programów szkoleń specjalizacyjnych dla pielęgniarek i położnych

Ministerstwo Zdrowia
Departament
Rozwoju Kadr Medycznych

Warszawa, 22 czerwca 2021 r.

RKP.8110.80.2021.IG

Pani
dr n. med. Beata Guzak
Dyrektor
Centrum Kształcenia
Podyplomowego Pielęgniarek
I Położnych

Szanowna Pani Dyrektor,
w odpowiedzi na pismo z dnia 22 kwietnia br., znak: BPK.402.1.2021.GP, w sprawie przeprowadzenia aktualizacji literatury wskazanej w programach szkoleń specjalizacyjnych zgodnie z art. 79 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o zawodach pielęgniarki i położnej (Dz. U. z 2021r. poz. 479), Departament Rozwoju Kadr Medycznych uprzejmie informuje, że akceptuje i popiera podjęcie przez Centrum działań w tym zakresie.

Z poważaniem

Edyta Gadomska
Zastępca Dyrektora

[dokument podpisany elektronicznie]

Ministerstwo Zdrowia
ul. Miodowa 15
00-952 Warszawa

Telefon: +48 22 634 98 58
e-mail: kancelaria@mz.gov.pl
www: www.gov.pl/ozdrowie

aiępodlega

CENTRUM KSZTAŁCENIA PODYPLOMOWEGO PIELĘGNIAREK I POŁOŻNYCH

Warszawa, 13 lipca 2021r.

BPK.402.1.2021.AW

**Pani
Zofia Małas
Prezes
Naczelnej Rady Pielęgniarek i Położnych**
nikip@nipip.pl

Szanowna Pani Prezes

W nawiązaniu do pisma z dnia 21 kwietnia 2021r. znak: BPK.402.1.2021.GP oraz otrzymanej akceptacji Departamentu Rozwoju Kadr Medycznych dotyczącej przeprowadzenia aktualizacji programów szkoleń specjalizacyjnych, Centrum Kształcenia Podyplomowego Pielęgniarek i Położnych zgodnie z art. 78 ustawy z dnia 15 lipca 2011r. o zawodach pielęgniarki i położnej (Dz. U. z 2021r. poz. 479) zwraca się z prośbą o wskazanie osoby reprezentującej Naczelną Radę Pielęgniarek i Położnych w pracach Zespołu ds. aktualizacji programów w zakresie:

1. aktualizacji literatury obejmującej:
  - a. zmniejszenie **maksymalnie** do 15 pozycji w zakresie literatury podstawowej, oraz do 5 pozycji literatury uzupełniającej, nie starszej niż 10 lat;
  - b. aktualizację zapisów dotyczących aktów prawnych;
  - c. zbiorcze zestawienie literatury obecnie przypisanej do poszczególnych modułów, jako jednolite zestawienie na końcu programu (po aktualizacji).
2. usunięcie w Założeniach organizacyjno-programowych w części: Sposób sprawdzania efektów kształcenia, pkt. 2 przypisu 3, zawierającego informacje dotyczące warunków przystąpienia do egzaminu państwowego w poszczególnych programach kształcenia, zobowiązującego pielęgniarkę, położną do przedłożenia zaświadczenia o ukończonych kursach specjalistycznych.

Dodatkowo Centrum informuje, że w pracach Zespołu wezmą udział Konsultanci krajowi w dziedzinie pielęgniarstwa i położnictwa.

Administratorem danych osobowych osób fizycznych jest Centrum Kształcenia Podyplomowego Pielęgniarek i Położnych. Zakres danych obejmuje dane niezbędne do realizacji zadań ustawowych lub statutowych. Osoba, której dane dotyczą ma prawo do dostępu do informacji o danych osobowych, sprostowania danych osobowych, usunięcia danych (prawo do bycia zapomnianym), ograniczenia przetwarzania danych osobowych, przeniesienia danych osobowych, sprzeciwu oraz zautomatyzowanego podejmowania decyzji.

Szczegółowa informacja ze swawarta na stronie internetowej: www.cenrum.edu.pl w zakładce: "Dane osobowe".

Mając na uwadze powyższe, Centrum prosi o przesłanie danych kontaktowych osoby wytypowanej do pracy w Zespole (adres e-mail oraz nr tel. kom.), w ciągu 7 dni od dnia otrzymania niniejszego pisma na adres e-mailowy sekretariat@ckopip.edu.pl

Jednocześnie Centrum informuje, że rozpoczęcie prac planowane jest w dniu 21 lipca 2021r. spotkaniem w aplikacji Teams. Zakończenie prac przewidywane jest 30 października 2021r.

Z poważaniem

Beata Guzak
Dyrektor

/dokument podpisane elektronicznie/

Zakres prac Zespołu ds. aktualizacji programów szkoleń specjalizacyjnych

---

- ❖ Aktualizacja literatury podstawowej i uzupełniającej oraz aktów prawnych w programach szkoleń specjalizacyjnych dla pielęgniarek i położnych;
- ❖ Usunięcie zapisu zawartego w Założeniach organizacyjno-programowych w części: Sposób sprawdzania efektów kształcenia, pkt. 2 przypisu 3, zobowiązującego pielęgniarzkę, położną do przedłożenia zaświadczeń o ukończonych kursach specjalistycznych przed przystąpieniem do egzaminu państwowego.

Aktualizacja literatury - uzasadnienie

- ❖ brak aktualizacji literatury od momentu zatwierdzenia programów kształcenia przez ministra właściwego do spraw zdrowia, czyli od 24 sierpnia 2015r., co powoduje że wykaz literatury zawiera pozycjach nieaktualne, np. rok wydania 1999;
- ❖ nieaktualne akty prawne;
- ❖ zbyt duża liczba literatury oraz duża rozbieżność pomiędzy programami w zakresie liczby literatury, np. - 59 pozycji literatury podstawowej oraz 65 pozycji literatury uzupełniającej lub - 20 pozycji literatury podstawowej oraz 5 pozycji literatury uzupełniającej;
- ❖ zgłaszane uwagi przez środowisko (komisje egzaminacyjne, wykładowców, konsultantów) o nieaktualnych pozycjach;
- ❖ konieczność zakupu nowych pytań do testów egzaminacyjnych.

Aktualizacja literatury – zakres zmian

- 1) aktualizacja literatury dla Modułu I;
- 2) aktualizacja literatury bloków specjalistycznych w 17 dziedzinach;
- 3) dokonanie aktualizacji, o której mowa w pkt 1-2, obejmującej:
  - zmniejszenie **maksymalnie** do 15 pozycji w zakresie literatury podstawowej oraz do 5 pozycji literatury uzupełniającej, nie starszej niż 10 lat;
  - aktualizacja zapisów dotyczących aktów prawnych;
  - zamieszczenie literatury jako jednolite zestawienie na końcu programu.

Usunięcie zapisu warunkującego przystąpienie do egzaminu państwowego

---

Sposób sprawdzania efektów kształcenia

W toku realizacji programu kształcenia przewiduje się ocenianie:

1. Bieżące – rozumiane jako zaliczanie poszczególnych modułów (sprawdzenie stopnia opanowania wiedzy i umiejętności będących przedmiotem nauczania teoretycznego i praktycznego, w tym świadczeń zdrowotnych przewidzianych w programie kształcenia).
2. Końcowe – egzamin państwowy, który przeprowadza państwowa komisja egzaminacyjna powołana przez ministra właściwego do spraw zdrowia na wniosek dyrektora Centrum Kształcenia Podyplomowego Pielęgniarek i Położnych.³

---

³ Warunkiem przystąpienia do egzaminu państwowego jest spełnienie przez pielęgniarkę wymogów zawartych w aktualnie obowiązującym rozporządzeniu Ministra Zdrowia w sprawie kształcenia podyplomowego pielęgniarek i położnych. Wraz z wnioskiem o zakwalifikowanie do egzaminu państwowego pielęgniarka jest zobowiązana przedłożyć zaświadczenie o ukończeniu:

- a) kursu specjalistycznego *Resuscytacja krążeniowo-oddechowa*;
- b) kursu specjalistycznego *Wykonanie i interpretacja zapisu elektrokardiograficznego*.

Warunki o których mowa w ppkt a) i b) nie dotyczą pielęgniarek, które:

- są pielęgniarkami systemu w rozumieniu art.3 pkt.6 ustawy z dnia 8 września 2006r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym (Dz. U. z 2013r. poz. 757, z późn. zm.) lub
- posiadają dyplom ratownika medycznego lub
- zaświadczenie o ukończeniu kursu Advanced Life Support (ALS).

Uzasadnienie

- 1) wydłużenie czasu kształcenia i możliwości przystąpienia do państwowego egzaminu specjalizacyjnego, co powoduje opóźnienie wejścia specjalistów do systemu ochrony zdrowia;
- 2) generowanie kosztów kształcenia (specjalizacje dofinansowane);
- 3) nierówne traktowanie uczestników szkoleń specjalizacyjnych z uwagi na zapisy ustawy o Państwowym Ratownictwie Medycznym, znoszące wymóg ukończenia kursów specjalistycznych;
- 4) brak możliwości zwolnienia na podstawie kwalifikacji uzyskanych w kształceniu przeddyplomowym;
- 5) wytyczne Europejskiej Rady Resuscytacji oraz standardy akredytacyjne dotyczące szpitali i POZ wydane przez CMJ w Krakowie;
- 6) rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 28 lutego 2017r. w sprawie rodzaju i zakresu świadczeń zapobiegawczych, diagnostycznych, leczniczych i rehabilitacyjnych udzielanych przez pielęgniarkę albo położną samodzielnie bez zlecenia lekarskiego (Dz.U. poz. 497).

Uzasadnienie – nierówne traktowanie uczestników

- 1) ustawy o Państwowym Ratownictwie Medycznym definiuje pielęgniarkę systemu jako Państwowego Ratownika Medycznego jest „pielęgniarka posiadająca tytuł specjalisty lub specjalizująca się w dziedzinie pielęgniarstwa ratunkowego, anestezjologii *i intensywnej opiece*, chirurgii, kardiologii, pediatrii...” tym samym wymóg ukończenia kursów specjalistycznych w ww. dziedzinach;
- 2) brak możliwości zwolnienia na podstawie kwalifikacji uzyskanych w kształceniu przeddyplomowym;

Uzasadnienie – dotyczące usunięcia kursu RKO

Wytyczne Resuscytacji – Polskiej Rady Resuscytacji

(Kraków kwiecień 2021) na podstawie tłumaczenia wytycznych Europejskiej Rady Resuscytacji

Nauczanie resuscytacji w różnych grupach odbiorców:

„ Każdy obywatel powinien zdobyć podstawowe umiejętności ratowania życia. Osoby z zawodowym obowiązkiem udzielania pomocy powinny być kompetentne w prowadzeniu resuscytacji w zależności od poziomu opieki, który zapewniają, tj. począwszy od podstawowych zabiegów resuscytacyjnych BLS do zaawansowanych zabiegów resuscytacyjnych ALS u dzieci i /lub dorosłych i zgodnych z aktualnymi wytycznymi ERC „
European Resuscitation Council, ERC

Uzasadnienie – dotyczące usunięcia kursu RKO

Sugeruje się odbywanie regularnych szkoleń przypominających co dwa do dwunastu miesięcy.

---

³ Warunkiem przystąpienia do egzaminu państwowego jest spełnienie przez pielęgniarkę wymogów zawartych w aktualnie obowiązującym rozporządzeniu Ministra Zdrowia w sprawie kształcenia podyplomowego pielęgniarek i położnych. Wraz z wnioskiem o zakwalifikowanie do egzaminu państwowego pielęgniarka jest zobowiązana przedłożyć zaświadczenie o ukończeniu:

a) kursu specjalistycznego *Resuscytacja krążeniowo-oddechowa*;

Aktualnie są sytuacje, że pielęgniarki/położne przedkładają zaświadczenie o ukończonym kursie również z roku 2000r. lub 1999r.

Uzasadnienie – dotyczące usunięcia kursu RKO

---

rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 lipca 2019 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowujących do wykonywania zawodów lekarza, lekarza dentysty, farmaceuty, pielęgniarki, położnej, diagnosty laboratoryjnego, fizjoterapeuty i ratownika medycznego.

Ukończenie studiów I stopnia Pielęgniarstwo i Położnictwo

Absolwent zna i rozumie procedury oraz posiada umiejętności w zakresie postępowania w stanach nagłych i zabiegach ratujących życie.

Uzasadnienie – dotyczące usunięcia kursu RKO

Standardy akredytacyjne dotyczące Szpitala i Podstawowej Opieki Zdrowotnej – Centrum Monitorowania Jakości w Ochronie Zdrowia (Kraków 2009 – wydanie wznowione 2016) nakładają na placówkę poddającą się akredytacji obowiązki w zakresie szkolenia personelu

Standard - Opieka nad pacjentem: Pracownicy szpitala są szkoleni w resuscytacji krążeniowo – oddechowej: „ Podstawowe znaczenie mają regularne, organizowane nie rzadziej niż raz w roku, podstawowe szkolenia w standardzie BLS w resuscytacji krążeniowo- oddechowej dla całego personelu lekarskiego, pielęgniarskiego i pozostałego personelu medycznego”

Szkolenia powinny być prowadzone z uwzględnieniem aktualnych wytycznych Europejskiej Rady Resuscytacji, udział w szkoleniu powinien być udokumentowany w aktach osobowych.

Uzasadnienie – dotyczące usunięcia kursu EKG

Rozporządzenie MZ w sprawie rodzaju i zakresu świadczeń zapobiegawczych, diagnostycznych, leczniczych i rehabilitacyjnych udzielanych przez pielęgniarkę albo położną samodzielnych bez zlecenia lekarskiego:

§ 3 pkt 2 ppkt b)

„wykonywanie standardowego, spoczynkowego badania elektrokardiograficznego i rozpoznanie cech elektrokardiograficznych stanów chorobowych w stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego, jeżeli ukończyła kurs specjalistyczny w tym zakresie”

CENTRUM KSZTAŁCENIA PODYPLOMOWEGO PIELĘGNIAREK I POŁOŻNYCH

Warszawa, 19 kwietnia 2022 r.

Komunikat

w sprawie aktualizacji programów szkoleń specjalizacyjnych dla pielęgniarek i położnych

Centrum Kształcenia Podyplomowego Pielęgniarek i Położnych informuje, że w dniu 5 kwietnia 2022 r. Minister Zdrowia zatwierdził dokument: **AKTUALIZACJA PROGRAMÓW SZKOLEŃ SPECJALIZACYJNYCH DLA PIELĘGNIAREK I POŁOŻNYCH** opracowany na podstawie art. 78 ust.1 ustawy z dnia 15 lipca 2011r. o zawodach pielęgniarki i położnej (Dz.U. z 2022 poz. 551 i 583).

Zaktualizowane programy szkoleń specjalizacyjnych obowiązują od dnia 19 kwietnia 2022r. i są udostępnione na stronie internetowej Centrum oraz w Systemie Monitorowania Kształcenia (SMK).

Jednocześnie Centrum przypomina, że zgodnie z art. 79 ust.3 ww. ustawy, kształcenie podyplomowe rozpoczęte i niezakończone przed aktualizacją programu kształcenia może być prowadzone na podstawie poprzedniego programu, jedynie do dnia zakończenia danej edycji kształcenia.

CENTRUM KSZTAŁCENIA PODYPLOMOWEGO PIELĘGNIAREK I POŁOŻNYCH

Warszawa, 21 kwietnia 2022 r.

BPK.402.1.2021.EN

Pani
mgr Katarzyna Florek
Naczelna Rada
Pielęgniarek i Położnych
przewodniczaca@oipip.bydgoszcz.pl

Szanowna Pani Przewodnicząca

W związku z zatwierdzeniem przez Ministra Zdrowia w dniu 5 kwietnia 2022 r. dokumentu: **Aktualizacja programów szkoleń specjalizacyjnych dla pielęgniarek i położnych** zostały zakończone prace Zespołu do spraw aktualizacji programów szkoleń specjalizacyjnych. Zaktualizowane programy szkoleń specjalizacyjnych obowiązują od dnia 19 kwietnia 2022 r. i są udostępnione na stronie internetowej Centrum oraz w Systemie Monitorowania Kształcenia (SMK).

Centrum Kształcenia Podyplomowego Pielęgniarek i Położnych serdecznie dziękuje Pani za współpracę w realizacji powyższego zadania.

Z poważaniem

DYREKTOR
Centrum Kształcenia Podyplomowego
Pielęgniarek i Położnych

Ryszard Guzik
Ryszard Guzik

Administratorem danych osobowych osób fizycznych jest Centrum Kształcenia Podyplomowego Pielęgniarek i Położnych. Zakres danych obejmuje dane niezbędne do realizacji zadań ustawowych lub statutowych. Osoba, której dane dotyczą ma prawo do dostępu do informacji o danych osobowych, sprostowania danych osobowych, usunięcia danych (prawo do bycia zapomnianym), ograniczenia przetwarzania danych osobowych, przenoszenia danych osobowych, sprzeciwu oraz zautomatyzowanego podejmowania decyzji.
Szczegółowe informacje są zawarte na stronie internetowej: www.ckppip.edu.pl w zakładce „Dane osobowe”